

OKRĘGOWA IZBA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W SŁUPSKU

76-200 SŁUPSK ul. Poniatowskiego 4 NIP 839 196 85 71 tel. (59) 842 78 63
NUMER KONTA: PKO I O/Słupsk 90 1020 4649 0000 7202 0003 1898 fax (59) 727 34 60
L. Dz. 1755/2025 Słupsk, dnia 24.10.2025 r.

Pan
Andrzej Tytuła
Wiceprezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Warszawie

Dotyczy: oceny w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw (znak pisma: NIPiP-NRPiP-DM.0023.126.2025.MK)

Szanowny Panie Wiceprezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 października 2025 r., Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych w Słupsku przedstawia ocenę projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw.

Z satysfakcją przyjmujemy kierunek proponowanych zmian legislacyjnych. Po wnikliwej analizie przedstawionych dokumentów (projektu ustawy, uzasadnienia oraz OSR), **opiniujemy projektowany akt prawny pozytywnie.**

Nasza ocena wynika z faktu, iż projektowane zmiany wprowadzają szereg korzystnych i długo oczekiwanych rozwiązań, które kompleksowo modernizują system ochrony zdrowia psychicznego. Projekt przynosi wymierne korzyści zarówno pacjentom i społeczeństwu, jak i podmiotom leczniczym oraz bezpośrednio środowisku pielęgniarek.

Uzasadniając naszą ocenę, wskazujemy na następujące kluczowe argumenty:

1. Korzyści dla pacjentów i ogółu społeczeństwa

Projekt w znaczący sposób podnosi standardy ochrony praw pacjenta i dąży do zmiany społecznego postrzegania osób w kryzysie psychicznym.

- **Redukcja stygmatyzacji:** Zdecydowanie popieramy zmianę archaicznej i stygmatyzującej terminologii. Zastąpienie określeń "chory psychicznie" na "osoba z zaburzeniami psychicznymi" oraz "upośledzony umysłowo" na "osoba z niepełnosprawnością intelektualną" jest kluczowym krokiem w kierunku budowania właściwych postaw społecznych i przeciwdziałania dyskryminacji.

- **Uregulowanie kontroli osobistej i pobieżnej:** Pozytywnie oceniamy wprowadzenie, w odpowiedzi na wnioski NIK, jasnych ram prawnych dla **kontroli osobistej i pobieżnej**. Kończy to okres stosowania nieuregulowanych praktyk, które mogły naruszać godność. Nowe przepisy trafnie łączą ochronę intymności pacjenta z realnym **zwiększeniem bezpieczeństwa** – zarówno jego samego (poprzez uniemożliwienie posiadania niebezpiecznych przedmiotów czy substancji), jak i personelu medycznego. Doceniamy jasne zdefiniowanie przesłanek kontroli, obowiązek jej protokolowania oraz wymóg przeprowadzania jej z poszanowaniem godności i przy udziale personelu medycznego.
- **Zwiększenie bezpieczeństwa (monitoring):** Pozytywnie oceniamy rozszerzenie obowiązku instalacji **monitoringu na jednoosobowe pomieszczenia przeznaczone do obserwacji osoby unieruchomionej**, a nie, jak dotychczas, wyłącznie w salach izolacji. Jest to ważna realizacja wniosków NIK, która bezpośrednio przełoży się na bezpieczeństwo pacjentów.
- **Bezpieczeństwo publiczne:** Projekt właściwie adresuje problem interwencji Policji, dając funkcjonariuszom jasne wytyczne i umożliwiając subsydiarne stosowanie środków przymusu z innej ustawy, gdy te przewidziane w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego są niewystarczające.

2. Korzyści dla podmiotów leczniczych i systemu ochrony zdrowia

Projekt rozwiązuje szereg problemów praktycznych i interpretacyjnych, z którymi na co dzień borykają się podmioty lecznicze.

- **Uelastycznienie zasad przedłużania przymusu bezpośredniego:** Za kluczową i niezwykle potrzebną zmianę uznajemy rezygnację z wymogu, aby dalsze przedłużanie unieruchomienia lub izolacji (po dwukrotnym przedłużeniu) odbywało się wyłącznie po badaniu przez **lekarza psychiatrę** i uzyskaniu opinii **innego lekarza psychiatry**. Dotychczasowy przepis był niemożliwy do realizacji w szpitalach wielospecjalistycznych (np. na oddziałach internistycznych, toksykologicznych czy chirurgicznych), gdzie nie ma stałego dostępu do dwóch psychiatrów. Zastąpienie ich wymogiem badania przez **lekarza** i opinii **innego lekarza** jest rozwiązaniem pragmatycznym, które legalizuje i urealnia powszechną praktykę, zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo pacjenta poprzez wymóg konsultacji dwóch lekarzy.
- **Dostosowanie do cyfryzacji:** Popieramy zmiany dostosowujące przepisy do realiów cyfryzacji, w szczególności uregulowanie kwestii wystawiania **e-skierowań** do szpitali psychiatrycznych.
- **Redukcja biurokracji:** Wydłużenie okresu sprawozdawczego dotyczącego realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego z 2 do 3 lat jest racjonalnym posunięciem, zmniejszającym obciążenia administracyjne.
- **Status prawny:** Doprecyzowanie definicji szpitala psychiatrycznego oraz przyznanie mu statusu strony w postępowaniach sądowych o przyjęcie pacjenta (a nie tylko o wypisanie) wzmacnia pozycję podmiotu leczniczego.

3. Pozytywny wpływ na pracę pielęgniarek

Z perspektywy naszego samorządu zawodowego, z aprobatą przyjmujemy fakt, że projektowane zmiany dostrzegają i wzmacniają rolę pielęgniarek w systemie opieki psychiatrycznej.

- **Utrzymanie roli w stosowaniu przymusu:** Projekt słusznie **podtrzymuje kluczowe uprawnienia pielęgniarek**, w tym prawo do decydowania o zastosowaniu przymusu bezpośredniego (unieruchomienia lub izolacji) i nadzorowania jego wykonania w sytuacji, gdy niemożliwe jest natychmiastowe uzyskanie decyzji lekarza.
- **Rozszerzenie zwolnienia z tajemnicy zawodowej:** Za niezwykle korzystną uznajemy proponowaną zmianę w art. 50 ust. 2 pkt 1 ustawy. Rozszerzenie katalogu osób, wobec których personel jest zwolniony z tajemnicy, z "lekarza" na "lekarza lub **inną osobę udzielającą świadczeń opieki zdrowotnej**" (w tym pielęgniarzkę), jest kluczowe dla prawidłowej pracy zespołów terapeutycznych. Ułatwi to formalnie bezpieczną wymianę informacji i znacząco usprawni proces leczenia i opieki nad pacjentem.

Reasumując, w ocenie Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Słupsku, projektowana ustawa stanowi ważny i potrzebny krok w kierunku modernizacji opieki psychiatrycznej w Polsce. Zwiększa ona bezpieczeństwo i poszanowanie praw pacjentów, a jednocześnie odpowiada na praktyczne wyzwania, przed którymi codziennie stoi personel medyczny, w tym pielęgniarki i pielęgniarze.

W związku z powyższym, nie wnosimy uwag do projektu i popieramy jego dalsze procedowanie.

Z poważaniem

**Przewodniczący
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Słupsku**